

Helsedirektoratet
Postboks 7000 St. Olavs plass
0130 OSLO

Deres ref
08/3820

Vår ref
200606577-/RAS

Dato
17.09.2010

Oppdrag om lands- og flerregionale funksjoner og nasjonale kompetansesentra i spesialisthelsetjenesten

Det vises til Helsedirektoratets brev av 15.03.2010 med vurderinger av de regionale helseforetakenes anbefalinger vedrørende lands- og flerregionale funksjoner og nasjonale kompetansesentra i spesialisthelsetjenesten og møte om samme sak 11.6.2010.

Departementet legger til grunn at betegnelser for tjenestene endres fra 2011. Landsfunksjoner vil bli betegnet nasjonale behandlingstjenester, flerregionale funksjoner som flerregionale behandlingstjenester og nasjonale medisinske kompetansesenterfunksjoner som nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten.

I brev av 15.03.2010 anbefaler Helsedirektoratet en ny vurdering av flere av forslagene fra de regionale helseforetakene. I tråd med Helsedirektoratets anbefalinger, vil departementet be om en ny vurdering av flere av de foreliggende forslagene som Helsedirektoratet har anbefalt en ny vurdering av, som grunnlag for departementets beslutning om opprettelse og avvikling av nasjonale funksjoner.

I tillegg ønsker departementet en særskilt vurdering av forslaget om en nasjonal kompetansetjeneste for legemiddelassistert rehabilitering – LAR, i forhold til hele området tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) og en vurdering av fremtidig organisatorisk tilknytning for Helsetjenestens kommunikasjonsberedskap – KOKOM.

Vi viser samtidig til eget oppdrag i brev av 14.9.2010 for utredning en organisatorisk

samling av eksisterende kompetansesentre for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger i en nasjonal kompetansetjeneste.

Oppdrag

Departementet ber med dette Helsedirektoratet om en ny vurdering av følgende nasjonale tjenester med frist ***senest 15. november 2010***:

Nasjonale behandlingstjenester/ flerregionale behandlingstjenester

- Nasjonal behandlingstjeneste for yrkesmedisinsk utredning av yrkesdykkere **a)**
- Nasjonal behandlingstjeneste for rehabilitering ved Locked-in syndrom
- Nasjonal behandlingstjeneste for funksjonsforbedrende kirurgi på overekstremiteter ved tetraplegi
- Nasjonal behandlingstjeneste for revmatologisk rehabilitering av pasienter med særlige behov
- Nasjonal behandlingstjeneste for Føllings sykdom/Nasjonalt behandlingstjeneste for screening av nyfødte og avansert laboratoriediagnostikk ved medfødte stoffskiftesykdommer/screening av nyfødte **b)**
- Nasjonal behandlingstjeneste for kompliserte ryggglidelser
- Nasjonal behandlingstjeneste for fotoferebehandling
- Flerregional behandlingstjeneste for kirurgi ved bensarkom

Nasjonale kompetansetjenester i spesialisthelsetjenesten

- Nasjonal kompetansetjeneste for cystisk fibrose **c)**
- Nasjonal kompetansetjeneste for dysmeli **d)**
- Nasjonal kompetansetjeneste for blodtypeserologi
- Nasjonal kompetansetjeneste for barnehabilitering med vekt på ernæring
- Nasjonal kompetansetjeneste for gynekologisk onkologi
- Nasjonal kompetansetjeneste for trope- og importsykdommer
- Nasjonal kompetansetjeneste for funksjonell MRI
- Nasjonal kompetansetjeneste for fostermedisin **e)**
- Nasjonal kompetansetjeneste for NMR-spektroskopi
- Nasjonal kompetansetjeneste for legemiddelassistert rehabilitering – LAR **f)**

Avslåtte søknader i RHF prosessen som vurderes på nytt

- Nasjonalt kompetansetjeneste for binyresvikt
- Nasjonalt kompetansetjeneste for Fabry sykdom
- Nasjonal behandlingstjeneste for diagnostikk og behandling av barn/voksne med medfødt immunsvikt
- Nasjonalt kompetansetjeneste for mitokondriesykdommer
- Nasjonal behandlingstjeneste for Narkolepsi og andre sjeldne søvnlidelser
- Nasjonal behandlingstjeneste/kompetansetjeneste - Nordic HPTH
- Kirurgisk behandling av skjelettsarkomer (avslått søknad fra Helse Sør-Øst RHF)

Merknader til de enkelte tjenestene som skal vurderes

- a) Vurderes som en del av nasjonal behandlingstjeneste for elektiv hyperbar oksygenbehandling.
- b) Jf. forslag om utvidet nyfødtscreening.
- c) Nå sjeldensenter.
- d) Vurderes i forhold til tilbud ved TRS.
- e) Vurderes i forhold til nasjonal behandlingstjeneste for invasiv fostermedisin.
- f) Ettersom LAR er en del av øvrig tverrfaglig spesialisert behandling – TSB, mener departementet det vil være hensiktsmessig å vurdere grunnlaget for opprette et nasjonalt kompetansesenter for TSB, inkludert LAR. En slik vurdering må også sees i forhold til de 7 kompetansesentrene som allerede eksisterer på rusfeltet.

Til orientering vil forslag til endringer i *Forskrift 18. desember 2001 nr. 1539 om godkjenning av sykehus og om landsfunksjoner og nasjonale medisinske kompetansesenterfunksjoner ved sykehus* sendes på høring medio september 2010. Det tas sikte på at endringene i forskriften skal tre i kraft 1.1.2011. Departementet vil med bakgrunn i ny forskrift godkjenne alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten i henhold til nye kriterier og krav.

I arbeidet med nye nasjonale tjenester er det lagt til grunn at disse skal finansieres innenfor dagens rammer og finansieringssystem for nasjonale tjenester og at det skal foreligge helhetlige 5-årige planer som grunnlag for departementets vurderinger. Dette forutsetter derfor at det foreligger en helhetlig anbefaling av alle nasjonale tjenester fra Helsedirektoratet senest innen 15. november 2010 og at direktoratets anbefalinger om opprettelse / videreføring av nasjonale tjenester må prioriteres opp mot nasjonale tjenester som foreslås avviklet, desentralisert eller endret.

Helsetjenestens kommunikasjonsberedskap – KoKoM

Helsetjenestens kommunikasjonsberedskap foreslås avviklet som kompetansesenter av de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet. Helsedirektoratet bes, i dialog med KoKoM og de regionale helseforetakene, om å vurdere fremtidig organisering av Helsetjenestens kommunikasjonsberedskap. KoKoM finansieres i dag over kap. 781, post 21. Frist for tilbakemelding: 1. februar 2011.

Helsedirektoratets rådgivende rolle og rapportering

Helsedirektoratets rådgivende rolle for nasjonale tjenester skal videreføres og styrkes. I møte 11.6.2010 ble det gitt signaler fra departementet om at Helsedirektoratet står fritt i å organisere sin rådgivende rolle. Departementet legger imidlertid til grunn at Helsedirektoratet trekker inn relevante aktører i arbeidet, herunder representanter fra de regionale helseforetakene, universitetene og brukerorganisasjonene og at prosess/forankring av anbefalingene synliggjøres for departementet.

Spørsmål om funksjonsendringer og evt. avvikling av eksisterende tjenester bør følge samme saksbehandling som direktoratets organisering av sin rådgivende rolle i forhold til opprettelsen av nye tjenester.

Oppdrag

HOD mener i likhet med de regionale helseforetakene at den elektroniske rapporteringen må styrkes og gjøres tilgjengelig for tjenestene og at det er behov for en kortere sløyfe tilbake til de regionale helseforetakene. Det vises for øvrig til oppdrag i tildelingsbrevene for 2009 og 2010.

Det er i dag etablert en elektronisk rapportering for nasjonale tjenester gjennom <http://hoyspesial.ihelse.net>. Helsedirektoratet har gitt uttrykk for at dette er en effektiv og hensiktsmessig rapportering. Departementet mener det er behov for å videreutvikle den elektroniske rapporteringen for nasjonale tjenester til også å gjelde direktoratets rapportering til departementet. Dette vil også sikre rask og effektiv informasjonsflyt både til departementet, de regionale helseforetakene og allmennheten.

Det er videre behov for å synliggjøre relevant informasjon om nasjonale tjenester elektronisk, fortrinnsvis på Helsedirektoratets nettsider, jf direktoratets faglige rådgivende rolle. Informasjonen bør minimum omfatte relevant informasjon om de til enhver tid godkjente nasjonale tjenester (kontaktdetaljer, rapportering mv) samt relevant dokumentasjon og informasjon om nasjonale tjenester (forskrift, godkjente nasjonale tjenester, relevante bakgrunnsdokumenter mv).

Vi ber med bakgrunn i ovennevnte om at det legges opp til elektronisk rapportering på nasjonale tjenester til departementet fra og med 2011, og at det er etablert en nettside om nasjonale tjenester senest 1. desember 2010.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erikstein e.f.
eksepedisjonssjef

Ragnar Skjöld
seniorrådgiver